

Astăzi, Marți, 24 Martie, 2026

Înainte-prăznuirea Bunei Vestiri

Sf. Ier. Artemon, episcopul Seleuciei

Isaia 40

¹⁸ Cu cine L-ați asemuit voi pe Domnul?¹ și cu ce asemănare L-ați asemuit?

¹⁹ Tâmplarul oare n'a făcut un chip? sau argintarul, după ce-a topit aurul, nu l-a poleit și l-a făcut asemănare?

²⁰ Căci tâmplarul alege lemn care nu putrezește și cu înțelepciune va chibzui cum își va alcătui chipul astfel ca el să nu se zdruncine.

²¹ Oare nu veți cunoaște?² oare nu veți auzi? oare nu v'a spus de la'n-ceput? N'ați cunoscut voi temeliile pământului?

²² El este Cel ce-i ține pământului rotundul; acei ce-l locuiesc sunt ca niște lăcuste; El este Cel care a alcătuit cerul ca pe o cămară și ca pe un cort l-a'ntins să fie locuință;

²³ Cel ce a pus principii să fie domni peste nimic și ca pe o nimica a

făcut pământul.

²⁴ Căci ei nu vor sădi și nici vor semăna și nici că rădăcina lor se va prinde în pământ; El a suflat asupra-le, iar ei s'au veștejit și viforul îi va duce ca pe niște uscături.

²⁵ Acum, dar, cu cine M'ați asemănat pentru ca Eu să fiu înălțat? a zis Cel-Sfânt.

²⁶ Cătați în sus cu ochii voștri și vedeți: Cine-a făcut ca toate acestea să se vadă?: El, Cel ce e cauza propriei Sale frumuseți; El pe toate le cheamă pe nume prin slava Sa cea mare și prin tăria puterii Sale: Ție nimic nu Ți-a rămas ascuns.

²⁷ Oare vei zice tu, Iacobe, ceea ce ai spus tu, Israele: „Ascunsă mi-i calea de Dumnezeu; Dumnezeu mi-a luat dreptatea și S'a îndepărtat!”?

²⁸ Și acum, oare n'ai cunoscut? oare n'ai auzit?! Dumnezeu Cel-Veșnic, Dumnezeu, Cel ce a rânduit marginile pământului, El nu va flămânzi și nici va osteni și nimeni niciodată nu-l izvodește³ gândul.

¹ Versetele 18-20: Fragment sarcastic la adresa idolilor și a celor ce-i făuresc.

² Versetele 21-30: Din nou despre măreția lui Dumnezeu (uneori în comparație cu nimicnicia celor de jos).

³ Dacă Dumnezeu e „cauza propriei

²⁹ El dă întărire celor flămânzi și întristare celor ce nu sufăr.

³⁰ Căci pruncii vor flămânzi și tinerii vor osteni și cei aleși vor fi lipsiți de vlagă;

³¹ dar cei ce-L așteaptă pe Dumnezeu își vor înprospăta puterea; ca vulturii se vor întraripa, vor alerga și nu vor osteni, vor merge și nu vor flămânzi.

Facerea 15

¹ După aceea fost-a'n vedenie cuvântul Domnului către Avram și a zis: „Nu te teme, Avrame; Eu sunt scutul tău, iar răsplata ta va fi foarte mare”.

² Iar Avram a răspuns: „Stăpâne Doamne, ce oare-mi vei da? Că iată, eu mă duc fără să am copil, iar Masek, fiul slujnicei mele, Eliezer din Damasc...”⁴.

Sale frumuseți” (v. 26), El este și cauza propriei Sale rațiuni, în sensul că nimeni altul nu l se poate substitui sau nu-l poate deveni cauză. Textual: „nu există o descoperire a facultății Sale de a raționa” (*frónesis*). „Descoperire” („izvodire”) este echivalentul grecescului *exéureses* (folosit numai aici în V. T.), care înseamnă „invenție” (și numai în acest sens „descoperire”).

⁴Text incomplet pe manuscrisul ebraic deteriorat, abordat de traducători în moduri diferite, dar al cărui sens se limpezește în versetul următor.

³ Și a zis Avram: „De vreme ce nu mi-ai dat urmași, iată că sluga mea mă va moșteni!”

⁴ Și de'ndată s'a făcut cuvântul Domnului către el și a zis: „Nu acela te va moșteni, ci acela care va odrăsli din coapsele tale, acela te va moșteni!”

⁵ Și l-a scos afară și i-a zis: „Privește la cer și numără stelele, de le poți număra”; și i-a zis: „Așa va fi seminția ta!”

⁶ Și Avram l-a crezut lui Dumnezeu și aceasta i s'a socotit ca dreptate⁵.

⁷ Și i-a zis: „Eu sunt Dumnezeul Care te-a scos pe tine din Urul Caldeilor pentru ca să-ți dea pământul acesta să-l moștenești”.

⁵Text important, pe baza căruia Apostolul Pavel își va construi doctrina asupra îndreptățirii prin credință (vezi Rm 4, 3; Ga 3, 6), completată de Iacob (2, 23) cu observația că omul se îndreptățește și prin fapte. În V. T., prin dreptate se înțelegea, în general, dreapta relație dintre om și Dumnezeu ca parteneri de dialog și legământ; supunerea omului față de Lege; totalitatea elementelor prin care un om putea fi socotit „drept” în fața lui Dumnezeu. De vreme ce Avram nu cunoaște Legea (venită de abia prin Moise), dreptatea lui se constituie în încrederea că Dumnezeu își va ține făgăduința și că-i va da ceea ce omeneste pare imposibil. (În ultimă instanță – conform învățaturii ortodoxe –, îndreptățirea se obține prin har).

8 Și a zis [Avram]: „Stăpâne Doamne, din ce voi cunoaște că-l voi moșteni?”

9 Iar [Domnul] i-a zis: „Gătește-Mi o junincă de trei ani, o capră de trei ani, un berbec de trei ani, o turturică și un pui de porumbel!”

10 Și le-a luat [Avram] pe acestea toate, le-a tăiat în două și a pus jumătățile una în fața alteia; dar păsările nu le-a tăiat în două.

11 Iar păsările de pradă năvăleau asupra leșurilor, dar Avram le alunga.

12 Și ntru asfințitul soarelui a căzut peste Avram un somn greu, și iată că 'ntuneric și frică mare l-au cuprins.

13 Și atunci a zis [Domnul] către Avram: „Să știi bine că urmașii tăi vor fi străini într-o țară care nu-i a lor; robiți vor fi și apăsăți timp de patru sute de ani;

14 dar pe neamul la care vor robi, Eu îl voi judeca; după aceea ei vor ieși de acolo, cu avere multă.

15 Cât despre tine: te vei petrece'n pace către părinții tăi și îngropat vei fi la mândre bătrâneți.

Proverbele lui Solomon 15

7 Buzele înțelepților sunt legate prin chibzuință, dar inimile neînțelepților nu sunt bine păzite.

8 Jertfele necredincioșilor sunt urâciune înaintea Domnului, dar rugăciunile celor ce se îndreaptă Îi sunt bineprimite.

9 Căile necredincioșilor sunt urâciune înaintea Domnului, dar El îi iubește pe cei ce umblă după dreptate.

10 Învățătura omului simplu o cunosce trecătorii, dar cei ce urăsc muștrarea mor în rușine.

11 Iadul și pierzania Îi sunt învederate Domnului; cum dar să nu-I fie și inimile oamenilor?

12 Cel neînvățat nu-l va iubi pe cel care-l ceartă și nici nu se va aduna laolaltă cu înțelepții.

13 Când inima e veselă, fața înflorește, dar când e strânsă, se posomorăște.⁶

14 Inima dreaptă caută pricepere, dar gura celor neînvățați se deprinde cu răul.

15 Ochii celor răi așteaptă'ntotdeauna ce e rău, dar cei buni

⁶ Cel ce cultivă gândurile păcătoase își face privirile din afară întunecate și posomorâte. Limba lui e mută pentru laudele dumnezeiești și nu vine în întâmpinarea nimănui spre fericirea lui. Dar cel ce cultivă răsadurile bune și nemuritoare ale inimii are fața bucurasă și luminoasă. Limba lui e cântătoare la rugăciune și devine întru totul preadulce la cuvânt (Nichita Stithatul).

întotdeauna sunt liniștiți.

Tâlcuire

¹⁶ Mai bună e o porție mică cu frica de Domnul decât vistierii bogate fără această frică.⁷

¹⁷ Mai bun e ospățul de legume cu prietenie și bunătate decât carnea de vițel la o masă cu ură.

¹⁸ Omul mânios ațâță certuri, dar cel domol le potolește și pe cele ce-ar fi să fie.

¹⁹ Omul domol va stinge certurile, dar cel necredincios mai mult le întărește.⁸

„Iadul și pierzarea descoperite sunt înaintea Domnului: cu atât mai mult inimile fiilor oamenilor” (*Pilde* 15, 11).

Iar păcătosul se tot gândește că nimeni nu îl vede și, ascunzându-se de ochii oamenilor prin întunericul nopții sau pustietatea locului, socoate că nu e zărit de nimeni. Ochiul lui Dumnezeu a văzut tot; îngerul păzitor și conștiința au fost martori. Vei merge cândva la judecată și atunci, toate cele ascunse se vor vădi; martori ce nu pot fi mituiți vor sta de față și vei rămâne fără cuvânt. Osânda va rămâne de neschimbat. Un singur mijloc poate abate acest sfârșit de neînlăturat: pocăința. Ușa spre ea este deschisă. Grăbește-te să intri până n-a sunat ceasul care te izbește când nu te aștepți, curmând și păcatele tale, dimpreună cu orice nădejde de a afla milă.⁹

⁷ Să nu vrei a primi ceva dacă nu te-ai încredințat că Dumnezeu ți-a trimis din roade drepte și astfel să o primești cu toată pacea. Iar pe cele ce le vezi venindu-ți din nedreptate sau luptă sau violenție, respinge-le și aruncă-le (Cuv. Isaia Pustnicul).

⁸ *Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

⁹ Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.